

N:o 267.

Af herr **L. K. Brock**, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition med förslag till förordning angående försäljning af brännvin.

Genom bestämmelserna i 11 § af Kungl. Maj:ts proposition med förslag till förordning angående försäljning af brännvin har åt stadsfullmäktige tillerkänts ett afgörande inflytande på frågan, huruvida detaljhandel med brännvin skall få äga rum inom ett stadssamhälle. Konsekvent vore naturligtvis ock, att stadsfullmäktige fuge ett visst inflytande jämväl på frågan, huru de ifrågasatta rättigheterna skola utöfvas. Vid afgörandet af frågan, huruvida några försäljningsrättigheter öfver hufvud taget skola beviljas, är denna synpunkt beaktad endast genom bestämmelsen, att stadsfullmäktiges beslut kan innehålla, i hvilken trakt af staden hvarje försäljningsställe må finnas. Då det vidare i 12 § är föreskrifvet, att de i 11 § omnämnda försäljningsrättigheterna få upplåtas endast åt särskildt bolag, och detta bolag skulle hafva till ändamål att i sedlighetens intresse ordna och handhafva detaljhandeln med brännvin, kan det tyckas, att stadsfullmäktige ej behöfva vidare höras. Detta må vara sant, så framt nämligen bolaget själf utöfvar rättigheterna. Är det åter fråga om öfverlåtelse på enskild person af någon rättighet, särskildt utskänkningsrättighet, synes det mig synnerligen lämpligt, att stadsfullmäktige erhålla tillfälle att yttra sig därom. Ur ekonomisk synpunkt synes det vara behöfligt, då en afsevärd inkomst genom öfverlåtelsen kan frångå bolaget och därmed staden, utan att den person, på hvilken rättigheten öfverlåtes, kommer att betala

ett tillnärmelsevis däremot svarande belopp. Framför allt synes det emellertid vara behöfligt ur ordningssynpunkt. Efter öfverlåtelse på en person af rätt att i en viss tomt eller hus eller å ett visst område utöfva en utskänkningsrättighet, kan denne nämligen, intresserad som han är af att erhålla största möjliga inkomst, komma att bedrifva rörelsen på högst olika sätt och i högst olika omfattning, därvid god ordning ofta kan åsidosättas. Frågan om rörelsens omfattning har ock, synes det mig, fått en särskild betydelse genom den i 4 § af förslaget intagna bestämmelsen, att vid utskänkning brännvin endast får försäljas till förtäring på stället. Enligt Kungl. Maj:ts utslag den 25 febr. 1897 ansågs det ej straffbart att låta personer, för hvilkas räkning spritvaror inom tillåten tid utlämnats från utskänkingslokalen, förtära dem i afskilda resanderum å tid, då utskänkningen var förbjuden. Då emellertid enligt det nu föreliggande förslaget utskänkning ej innebär försäljning till afhämtning, torde med antagande af förslaget, riktigheten af sagda förfarande blifva minst sagdt tvifvelaktig. Huru härmed än må förhålla sig, är det, efter hvad jag ofvan framhållit, nödigt, att vidden och omfattningen af en på enskild person öfverlåten utskänkningsrättighet noggrant bestämmes; och att yttra sig härom bör i första hand tillkomma stadsfullmäktige, da det gäller ett frångående af deras enligt 11 och 12 §§ fattade beslut om upplåtelse af försäljningsrättigheter till särskildt bolag. Hvad jag nu anfört om stadsfullmäktige, gäller naturligtvis i motsvarande delar om kommunalstämman.

I mom. 1 af 16 § är föreslaget, att klubb eller annan förening kan få rätt att utskänka brännvin åt sina medlemmar och inbjudna gäster. Uti redan afgifna motioner har föreslagits, dels att denna bestämmelse skulle alldeles bortfalla, och dels att låta en sådan rätt få samma karaktär som de rättigheter, hvilka bolaget enligt 17 § 2 mom. må öfverlåta. Mot beviljandet af en sådan rätt kan emellertid med fog anmärkas, dels att klubben alltid komme att mer eller mindre behålla karaktären af enskildt sällskap, hvadan det blefve svårt för polismyndigheten att där öfva tillsyn, och dels att afgiften nog komme att blifva den minsta möjliga, enär det skulle ligga i klubbens intresse att sälja varan så billigt som möjligt. Skall emellertid rättigheten kunna tilldelas klubb eller förening, bör upplåtelsen utgå från bolaget, och kommunalstyrelsen i ty fall äga att afgifva yttrande.

På grund af det afgörande inflytande, som principiellt tillerkänts kommunalstyrelsen i fråga om detaljhandel med brännvin, synes det ock lämpligt, att uti det i 16 § 4 mom. af förslaget angifna fall, kommunalstyrelsen må afgifva yttrande, innan rättigheten beviljas, åtminstone då rättigheten skall afse längre tid än några dagar.

Med stöd af hvad jag här ofvan anfört, tillåter jag mig hemställa, att Riksdagen ville besluta:

att vederbörande kommunalstyrelse skall lämnas tillfälle att yttra sig, dels då bolag vill till annan öfverlåta rättighet till utminuteri eller utskänkning och dels i de uti § 16 mom. 1 och 4 af förslaget omnämnda fall, i det sista fallet, då tillståndet kan afse en tid af minst fjorton dagar.

Den närmare omformulering, som ett bifall till motionen kan för-
anleda, torde verkställas af särskilda utskottet n:o 2, till hvilket jag an-
håller, att motionen måtte remitteras.

Stockholm den 4 april 1905.

L. Brock.